

A NY, art i sexe

Xavier Pla

Quan es va acabar la Segona Guerra Mundial, Nova York devia ser una ciutat alegre i atractiva. Com el París dels anys 20, es va tornar a convertir en un espai ple de vida, d'energia i de curiositat, una ciutat desitjosa de reprendre pacíficament la seva intensa vida cultural. Anatole Broyard (1920-1990), que acabava de tornar i que ja havia esdevingut un veterà de guerra, era un xicot de poble entusiasmada i perplex "per la vida de la ciutat de Nova York en un dels períodes més generosos de la història". Tothom buscava un racó al Village, diu Broyard, com la gent busca l'amor. Imbuït d'art abstracte, apassionat per la revolta dels costums que tot just començava, sobretot de llibertat sexual, Broyard es va instal·lar al Greenwich Village, va obrir una llibreria, va estudiar teoria de l'art, es va sotmetre a una teràpia psicoanalítica, va escoltar apassionadament a la ràdio Armstrong i Lester Young i va compartir amb tota una generació "l'aventura d'intentar ésser, començar a ésser, escriptors o pintors". Va ser com una recompensa per haver lluitat a la guerra.

Molt de temps després, d'aquells anys viscuts perillosament, Anatole Broyard, convertit ja en el respectadíssim crític literari de *The New York Times*, va escriure'n un relat autobiogràfic titulat *Quan Kafka feia furor*. És un llibre breu, escrit de manera àgil, tenyit d'una ingènua nostàlgia per un temps que no tornarà mai. El llibre és el segon número de la nova col·lecció "Empremtes" de l'editorial Tres i Quatre, amb un disseny netíssim d'Enric Satué i una traducció al català a la qual es troba a faltar una repassada final.

L'any 1946 la guerra s'havia acabat, la Depressió s'havia acabat, els preus eren econòmics, tothom redescobria els plaers senzills i el jove Broyard es

Quan Kafka feia furor. Records del Greenwich Village

ANATOLE BROYARD

Editorial 3i4

València, 2011

183 pàgines / 19,50 euros

mirava el món "com si fos una aula". En aquella època, diu l'autor, Kafka feia furor, igual com els expressionistes abstractes i el *revisionisme* en la

Anatole Broyard

psicoanàlisi. Broyard devorava Céline, Lawrence i Wallace Stevens, però sobretot les novel·les de Kafka, perquè "Kafka era tan popular al Village llavors com ho havia estat Dickens al Londres victorià". Només d'arribar-hi, es va matricular a la New School for Social Research, una institució plena de professors jueus i no jueus que havien fugit de Hitler. Hi feia de professor Erich Fromm, que acabava de publicar *La por a la llibertat*. Alliberament artístic i alliberament sexual es fusionen en la vida d'Anatole perquè per a ell el sexe era un art modern i perquè creia que si era capaç de comprendre la pintura la seva relació sexual milloraria.

La primera part del llibre, la que és marcada per la relació amorosa amb Sheri Donatti, és la millor, la més intensa i torturada. Sheri era una pintora abstracta que donava a Anatole tant sexe com volia però que també li proporcionava una "desesperació semàntica". Sheri era inestable, histèrica, solitària, no s'avorria mai però es tornava "metafísicament pesada", i a Anatole li feia la sensació que es ficava al llit amb tota la pintura moderna: "Érem amants d'una novel·la futurista trista on el sexe es veu subjecte a un programa revolucionari". Era amiga de W. H. Auden, i va presentar Anatole a la gran Anaïs Nin, de qui es considerava deixeble, que el va trobar un noi "guapo, sensual i irònic". Però després d'un desgraciat episodi d'intent de suïcidi, Anatole deixa Sheri com qui deixa l'exèrcit, es troba de nou sense feina i es dedica a reflexionar sobre el sexe i l'art com a formes de decepció. En la segona part, "després de Sheri", el protagonista d'aquestes memòries una mica titubejants recorda els seus pares, s'enfronta al dolor d'un amic malalt de leucèmia i renova la voluntat de convertir-se en un "intel·lectual": l'home necessita continuar endavant, "passar un braç al voltant de la cintura de la vida i moure's seguint el compàs".

"Un llibre breu, escrit de manera àgil, tenyit d'una ingènua nostàlgia per un temps que no tornarà mai"